

Datum van
inontvangstneming

:

03/07/2015

Zaak C-258/15

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

1 juni 2015

Verwijzende rechter:

Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 mei 2015

Verzoekende partij:

Gorka Salaberria Sorondo

Verwerende partij:

Academia Vasca de Policía y Emergencias

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Vernietiging van regel 2, lid 1, onder c), van het besluit van 1 april 2014 van de directeur-generaal van de Academia Vasca de Policía y Emergencias (Baskische politieacademie) tot het organiseren van een selectieprocedure voor basispolitieagenten van de Ertzaintza (Baskische politie) en van artikel 4, onder b), van Decreto 315/94, de 19 de julio, Reglamento de Selección y Formación de la Policía del País Vasco (decreet 315/94 van 19 juli 1994 tot regeling van de selectie en opleiding bij de Baskische politie), omdat daarin een maximumleeftijd van 35 jaar is ingesteld voor deelname aan de selectieprocedure

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

De verwijzende rechter wenst van het Hof te vernemen of een bepaling die een maximumleeftijd van 35 jaar instelt voor het aanwerven van Baskische politieagenten, zich verdraagt met richtlijn 2000/78/EG. De rechtsgrondslag is artikel 267 VWEU.

Prejudiciële vraag

Verdraagt de omstandigheid dat als voorwaarde voor deelname aan de selectieprocedure voor agenten van de Baskische autonome politie een leeftijdsgrens van maximaal 35 jaar is gesteld, zich met de aan de artikelen 2, lid 2, 4, lid 1, en 6, lid 1, onder c), van richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 te geven uitlegging?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikelen 20 en 21

Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (PB L 303, blz. 16), artikelen 2, 4 en 6

Arrest van het Hof van 12 januari 2010, Wolf (C-229/08, ECLI:EU:C:2010:3)

Arrest van het Hof van 13 november 2014, Vital Pérez (C-416/13, ECLI:EU:C:2014:2371), punten 38 en 40 tot en met 44, alsook het dictum

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Constitución española (Spaanse grondwet), artikelen 14, 23, lid 2, en 103, lid 3

Ley Orgánica 2/1986, de 13 de marzo, de Cuerpos y Fuerzas de Seguridad (organieke wet 2/1986 van 13 maart 1986 inzake veiligheids- en politiediensten, BOE nr. 63 van 14 maart 1986), artikelen 11 en 53

Ley 62/2003, de 30 de diciembre, de medidas fiscales, administrativas y del orden social (wet 62/2003 van 30 december 2003 tot vaststelling van fiscale, bestuurlijke en sociale maatregelen, BOE nr. 313 van 31 december 2003), artikel 34

Ley 7/2007, de 12 de abril, del Estatuto Básico del Empleado Público (wet 7/2007 van 12 april 2007 betreffende het basisstatuut van het overheidsperoneel, BOE nr. 89 van 13 april 2007)

Ley 29/2014, de 20 de noviembre, de Régimen del Personal de la Guardia Civil (wet 29/2014 van 20 november 2014 betreffende de voor het personeel van de Guardia Civil geldende regeling, BOE nr. 289 van 29 november 2014), memorie van toelichting en artikel 33, lid 1, onder g)

Real Decreto 614/1995, de 21 de abril, por el que se aprueba el reglamento de los procesos selectivos y de formación en el Cuerpo Nacional de Policía (koninklijk decreet 614/1995 van 21 april 1995 tot regeling van de selectie- en

opleidingsprocedures bij de nationale politie, BOE nr. 118 van 18 mei 1995), artikel 7, onder b)

Ley 4/1992, de 17 de julio, de Policía del País Vasco (wet 4/1992 van 17 juli 1992 betreffende de Baskische politie, BOPV nr. 155 van 11 augustus 1992), aanvullende bepaling 8 en artikel 26

Decreto 315/1994, de 19 de julio, por el que se aprueba el Reglamento de Selección y Formación de la Policía del País Vasco (decreet 315/1994 van 19 juli 1994 tot regeling van de selectie en opleiding bij de Baskische politie, BOPV nr. 157 van 19 augustus 1994), artikel 4, onder b)

Arrest van het Tribunal Superior de Justicia del País Vasco van 6 oktober 2008

Arrest van het Tribunal Superior de Justicia del País Vasco van 16 september 2009

Arrest van het Tribunal Supremo van 21 maart 2011

Arrest van het Tribunal Constitucional van 1 maart 2012

Arrest van het Tribunal Supremo van 9 mei 2014

Arrest van het Tribunal Supremo van 29 januari 2015

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 De Ertzaintza of autonome politie van Baskenland is een politiedienst die een volledig takenpakket uitoefent en verantwoordelijk is voor de veiligheid in het gehele Baskenland. Haar kerntaken zijn personen en zaken beschermen, ervoor zorgen dat rechten en vrijheden vrij kunnen worden uitgeoefend, en de openbare orde bewaken op het gehele grondgebied van de autonome regio. Daarbij oefent zij de functies uit die krachtens het recht aan de rechtshandavingsinstanties zijn opgedragen.
- 2 In de voorschriften met betrekking tot de selectie en opleiding van de Baskische politie is een leeftijdsgrens van 35 jaar gesteld voor het aanwerven van agenten.
- 3 Salaberria Sorondo is een aspirant-agent die ouder is dan 35 jaar en die heeft deelgenomen aan de bij besluit van 1 april 2014 aangekondigde selectieprocedure voor basispolitieagenten van de Ertzaintza. Zijn deelname was immers onder voorbehoud goedgekeurd, maar bij het vijfde onderdeel (persoonlijk gesprek) werd hij uitgesloten. Daarop heeft hij zich tot de rechter gewend.
- 4 Salaberria Sorondo vordert voor de verwijzende rechter dat regel 2, lid 1, onder c), van het besluit van 1 april 2014 van de directeur-generaal van de Academia Vasca de Policía y Emergencias tot het organiseren van een selectieprocedure voor

basispolitieagenten van de Ertzaintza wordt vernietigd. Volgens de verwijzende rechter wordt daarmee indirect ook vernietiging gevorderd van artikel 4, onder b), van Decreto 315/94, de 19 de julio, Reglamento de Selección y Formación de la Policía del País Vasco (decreet 315/94 van 19 juli 1994 tot regeling van de selectie en opleiding bij de Baskische politie).

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 5 Verzoeker voert aan dat de litigieuze regel, waarin sprake is van een leeftijdsgrens om te solliciteren bij de Baskische politie, in strijd is met richtlijn 2000/78 en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Gesteld wordt dat de leeftijdsgrens niet is onderbouwd en ook niet redelijk is, aangezien het recht om toegang te krijgen tot overheidsfuncties wordt beperkt zonder dat daarvoor een redelijke en objectieve rechtvaardigingsgrond aanwezig is.
- 6 Verweerster wijst erop dat de politie- en veiligheidsdiensten niet binnen de werkingssfeer van wet 7/2007 vallen en stelt dat de leeftijdsgrens in overeenstemming is met de eisen van objectieve rechtvaardiging, redelijkheid en proportionaliteit.
- 7 Verweerster wijst op uitspraken die de verwijzende rechter in dit verband heeft gewezen, en stelt voorts dat de leeftijdsgrens in algemene en abstracte bewoordingen is geformuleerd en voldoende onderbouwd is, daar het gaat om een noodzakelijk criterium voor het succesvol verrichten van politiewerk, een taak van de overheid.
- 8 Bovendien voldoet de maatregel volgens verweerster aan het proportionaliteitsvereiste als rekening wordt gehouden met het feit dat werken bij de politie kan vanaf 18 jaar en dat de loopbaan van politiefunctionarissen voortduurt tot de overgang naar een andere activiteit. Agenten van de Ertzaintza die jonger zijn dan 60 jaar, of die 59 jaar zijn geworden, kunnen aanspraak maken op pensioen mits zij aantonen dat zij 35 jaar of meer hebben gewerkt en pensioenbijdragen hebben betaald, bij de Ertzaintza, middels betaling van een extra bijdrage, die deels voor rekening van de overheid en deels voor rekening van de politiefunctionaris komt. Het schrappen van de leeftijdsgrens zou leiden tot onevenwichtigheid wat het berekenen van de extra bijdrage betreft.
- 9 Ten slotte wordt aangegeven dat verwacht wordt dat over 10 jaar (in 2009 aangeleverde gegevens) 5 523 agenten van de Baskische politie op een totaal van 8 000 tussen 50 en 65 jaar oud zullen zijn, zodat de Ertzaintza zich over enkele jaren geconfronteerd zal zien met een vergrijzend personeelsbestand. Daarom moet er een geleidelijke vervanging optreden en nieuw personeel worden aangetrokken.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 10 Volgens de rechtspraak van de verwijzende rechter voldeed de eerder gehanteerde leeftijdsgrens (32 jaar) aan de eisen van proportionaliteit die zowel in de constitutionele en nationale regeling als in richtlijn 2000/78 worden gesteld, gelet op het arrest Wolf (C-229/08) van het Hof, waarin is overwogen dat de richtlijn zich niet verzet tegen een nationale regeling waarbij voor aanwerving voor een aanstelling bij de brandweertechnische dienst een leeftijdsgrens van 30 jaar wordt vastgesteld.

Het Tribunal Constitucional en het Tribunal Supremo hebben in dit verband verschillende arresten gewezen. In die arresten was echter geen sprake van de beoordeling of toetsing van een leeftijdsgrens voor deelname aan een selectieprocedure voor agenten van de nationale politie, de Guardia Civil of de politie van een autonome regio. Het ging om selecties voor inspecteurs en lokale politieagenten (agent of commissaris), alsmede voor een aantal militaire korpsen (intendance, militair-juridisch adviseurs en militaire accountancy).

- 11 Het arrest Vital Pérez (C-416/13) van het Hof heeft specifiek betrekking op de leeftijdsgrens om te solliciteren bij de lokale politie, waarbij gekeken wordt naar de in punt 38 van dat arrest genoemde taken (bescherming van personen en zaken, arrestatie en bewaking van daders van strafbare feiten, preventieve patrouilles en regeling van het verkeer). De in het Spaanse recht aan lokale politieagenten opgedragen taken zijn andere taken dan die welke aan de politie- en veiligheidsdiensten zijn opgedragen. In het laatste geval gaat het om de taken die toebehoren aan een politiedienst met een volledig takenpakket, die de openbare orde moet bewaken, in al haar aspecten.
- 12 De verwijzende rechter is dan ook van oordeel dat het arrest Vital Pérez (C-416/13) van het Hof geen oplossing biedt voor het onderhavige geval, waarin het niet slechts om het takenpakket van de lokale politie gaat, maar om dat van de politie- en veiligheidsdiensten die bevoegd zijn voor alle in artikel 11 van de Ley Orgánica de los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado genoemde taken.
- 13 Voorts stelt wet 29/2014 een maximumleeftijd van 40 jaar in voor indiensttreding als korporaal of wachtmeester. De verwijzende rechter wijst erop dat, onverminderd de bevoegdheid van de autonome regio, de nationale wetgever met die wet is overgegaan tot een beoordeling van het aan de orde zijnde onderwerp en een hogere leeftijdsgrens hanteert dan die welke in de voor aspirant-agenten van de Baskische autonome politie geldende regeling wordt gehanteerd. In wezen heeft de Baskische autonome politie dezelfde taken als de rechtshandavingsinstanties van de nationale overheid, maar dan op het grondgebied van de autonome regio, weliswaar met uitzondering van een aantal taken waarvoor die rechtshandavingsinstanties bij uitsluiting bevoegd zijn en die betrekking hebben op wapens en explosieven en grensbewaking.

- 14 Niet alle politiekorpsen hanteren leeftijdsgrenzen: de FBI in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Israël, Zweden, Denemarken, Finland, Noorwegen en Nieuw-Zeeland doen dat niet. De vraag rijst dus of het bij politiewerk gaat om werkzaamheden die gelet op de aard ervan rechtvaardigen dat er een maximumleeftijd wordt vastgesteld om te solliciteren bij de politie, met dien verstande dat aspirant-agenten alle politietaken moeten kunnen uitvoeren die zijn opgedragen aan een politiedienst met een volledig takenpakket. In de punten 40 tot en met 44 van het arrest *Vital Pérez* (C-416/13) van het Hof is verklaard dat de taken van de lokale politie naar hun aard een uitstekende fysieke geschiktheid vergen en dat het beschikken over bijzondere fysieke capaciteiten kan worden aangemerkt als een „wezenlijk en bepalend beroepsvereiste” in de zin van richtlijn 2000/78. Aangezien bij de taken van politie- en veiligheidsdiensten [met een volledig takenpakket] sprake is van hogere eisen, moet volgens de verwijzende rechter worden geoordeeld dat het stellen van een leeftijdsgrens niet strijdig is met de richtlijn. De vraag luidt dan ook of de leeftijdsgrens van 35 jaar die wordt gehanteerd voor sollicitaties bij een politiekorps dat alle aan de handhaving van de openbare orde gerelateerde taken moet uitvoeren, in het licht van richtlijn 2000/78 proportioneel en redelijk is.
- 15 Volgens de verwijzende rechter moet een prejudiciële uitleggingsvraag worden gesteld, zodat de richtlijn uniform wordt toegepast. Centraal staat de leeftijdsgrens om te solliciteren bij politiediensten die alle aan de openbare orde gerelateerde taken uitvoeren. Het belang van de vraag vloeit in de onderhavige zaak voort uit het feit dat, indien geoordeeld wordt dat geen leeftijdsgrens mag worden gesteld of dat de huidige leeftijdsgrens (35 jaar) in strijd is met de betrokken richtlijn, verzoeker, indien hij slaagt voor de verschillende onderdelen, de selectieprocedure zou mogen voortzetten, en de aan de orde zijnde voorschriften nietig zouden zijn.